

nej filozofie a o jej vzťahu k dejinám literatúry; György Nagy (Cluj) o Böhmovom predchodcovi na katedre filozofie Bélovi Szászovi; Károly Veress (Cluj) zasa o vzťahu filozofie a vedy v Böhmovom ponímaní. Referát Valérie Fukári (Bratislava) predstavil novoobjavený Böhmov rukopis z jeho prešporského obdobia a Krčméryho recepciu Böhma. Zoltán Mariska (Miskolc) sa zamýšľal nad problémom „projekcie“ a nad rehabilitáciu transcendentizmu u Györgya Bartóka (najznámejšieho Böhmovho žiaka), ktorý bol aj redaktorom a vydavateľom posledných (posmrtno vydaných) Böhmových prác. László Percz (Budapest) tematizoval otázku terminologickú (Böhmov kategoriálny aparát a zdanlivá zastaranosť jeho jazyka). Ondrej Mészáros (Bratislava) poukázal na kantovskú tradíciu v dielach uhorských protestantských filozofov, ktorá u friesovcov jednoznačne vedie k rozlíšeniu sveta bytia od sveta hodnôt a ktorá kulminuje u Böhma. Gábor Köllő (Cluj) hodnotil Böhmovu etiku z hľadiska teológie; Imre Ungvári-Zrinyi (Cluj) zasa analyzoval problematické body Böhmovej teórie hodnôt. Diskusia okolo okrúhleho stola sa týkala jednak vzťahov dejín ideí, dejín filozofie a filológie, jednak metodologických otázok spracovávanía dejín tzv. národnej filozofie a napokon imanentných problémov Böhmovej filozofie.

Konferencia kompletizovala aktuálne pohľady na Böhmovu filozofiu a zároveň otvorila priestor pre ďalšie diskusie okolo sporných bodov jeho diela. Svoj účel teda nad očakávanie splnila.

Ondrej Mészáros

Príspevok vznikol vo Filozofickom ústave SAV ako súčasť grantového projektu č. 2/1026/96.

PhDr. Ondrej Mészáros, CSc.
Filozofický ústav SAV
Klemensova 19
713 64 Bratislava
SR

SYMPÓZIUM K OTÁZKAM POSTAVENIA ČLOVEKA

Na Katedre filozofických vied FHV UMB v Banskej Bystrici sa v spolupráci s Kabinetom výskumu sociálnej a biologickej komunikácie SAV v Bratislave a MC v Banskej Bystrici uskutočnilo 10. a 11. septembra 1996 v poradí už 2. sympóziium s medzinárodnou účasťou pod názvom *Človek na prelome dvoch tisícročí*. Ústrednými problémami boli

najmä otázky, ako sa vyrovnávať s ideovými predstavami, ktoré nám ponúkajú rôzne riešenia krízových fenoménov modernej civilizácie, pričom každá si spravidla nárokuje na definitívnu pravdu. Dnes sa ukazuje, že z hľadiska ľudskej existencie mnohé problémy, a často tie najdôležitejšie, sú neriešiteľné. Preto sa účastníci sympózia sústredili na otázku, ako sa naučiť žiť s neriešenými problémami, ako nahrádzať metafyzické predstavy o človeku v spolubytí s ľudskou komunikáciou, konsenzom, porozumením a pod. V uvedených intenciách predniesli príspevky T. Münz (FÚ SAV v Bratislave), P. Kampits (WLN Krems – Rakúsko), J. L. Veverka (KFV UMB v B. Bystrici), M. Palenčár (KFV UMB v B. Bystrici), P. Volek (TI Baďín), J. Šulavík (SAV v Bratislave), M. Kováčik (MC v B. Bystrici), M. Nemčeková, K. Žiaková (ÚO JLF UK v Martine), P. Korený (KSD APZ v Bratislave), M. Szapuová (KF FFUK v Bratislave, J. Kusá (FÚ SAV), D. Špirko (KSV CHTF STV v Bratislave), J. Šlosiar (KFV FHV UMB v B. Bystrici), I. Šimo (KFV FHV UMB v B. Bystrici), F. Briška (KSV RTF TU v Bratislave), R. Dupkala (KF FF UPJŠ v Prešove), M. Králová (FÚ AV ČR v Prahe – ČR), M. Podušelová (KFV FHV UMB v B. Bystrici), E. Višňovský a E. Broznanová (KVSaBS SAV v Bratislave).

Druhý rokovací deň bol venovaný environmentálnej problematike. V nej účastníci sympózia sústredili pozornosť na filozofické súvislosti ochrany už i tak značne zdevastovaného životného prostredia. V jednotlivých príspevkoch vystupovali do popredia otázky, ako sa má stať ekologické myslenie a cítenie súčasťou duchovného života človeka, jeho hodnotovej orientácie, jeho mravného postoja k prírodnému prostrediu. Ako vytvoriť pre človeka z prírodného prostredia skutočný domov jeho pobytu vo svete, ako sa má stať jeho myslenie súčasťou kultúry a humánnej identifikácie v dnešnom svete. V tomto duchu prezentovali svoje príspevky W. Sztumski (IF US Katowice – Poľsko), V. Hála (FÚ AV ČR v Prahe – ČR), P. Krchnák (FEE TU vo Zvolene), E. Smolková (FÚ SAV v Bratislave), P. Fobel (KFV FHV v B. Bystrici), P. Hraško (KB FPV UMB v B. Bystrici), T. Šimanovská (CHTF STV v Bratislave), T. Czakon (IF US Katowice – Poľsko), D. Kovaľová (KFV FHV UMB v B. Bystrici), A. Ondrejková (KFV FHV UMB v B. Bystrici), D. Fobelová (KFV FHV UMB v B. Bystrici) a Z. Androvičová (KFV FHV UMB v B. Bystrici).

Diagnostikovanie ústredných problémov v duchovných aktivitách na konci 2. tisícročia s vyhlídkami do nasledujúceho tisícročia bolo základným zámerom sympózia, ktoré potvrdilo nutnosť pravidelných stretávaní filozofov k riešeniu týchto problémov. Touto iniciatívou Katedra filozofických vied UMB v B. Bystrici zakladá už tradičné každoročné stretnutia k uvedenej téme.

*Ján Šlosiar
Marián Palenčár*

Doc. PhDr. Ján Šlosiar, CSc.
Mgr. Marián Palenčár, CSc.
Katedra filozofických vied UMB
Tajovského 40
974 01 Banská Bystrica
SR